

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/2037-
7/2040
s.k. 73

SÜRELİDİR

Sayı : 30824082/610- 1868
Konu : Yazılı Soru Önergeleri.

.../.../2016
07 Nisan 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24/02/2016 tarihli ve 43452547-120.07-20772 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Gamze AKKUŞ İLGEZDİ, İzmir Milletvekili Ertuğrul KÜRKÇÜ, Muğla Milletvekili Nurettin DEMİR ve İstanbul Milletvekili Barış YARKADAŞ'ın; şehirlerdeki katı atık toplayıcıları, atık kağıt işçileri ve firmaların atık kağıt işçilerinden kağıt almasını yasaklayan düzenleme hakkında Bakanlığımıza yönelmiş oldukları 7/2037, 7/2038, 7/2039 ve 7/2040 Esas sayılı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, bunlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fatma Güldemet SARI
Bakan

EK:

- Cevap Yazısı (4 Adet- 7 Sayfa)
- Tablo (2 Adet- 6 Sayfa)

7/2040
GAC. 72

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN BARIŞ YARKADAŞ'IN
TBMM 7/2040 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Geri dönüştürülmek üzere 'kağıt toplayıcılarından' kağıt alan firmalara 20.01.2016 tarihi itibarıyla Bakanlığınız tarafından gönderilen tebligatla; sokakta kağıt atık toplayan işçilerden, geri dönüştürülmek üzere kağıt alan firmalara 140 bin TL'lik ceza uygulanacağı belirtilmiştir. Kağıt toplayan işçiler nedeniyle kağıt atıkların büyük ölçüde geri dönüşüme girdiği çeşitli araştırmalarla ortaya konulduğu göz önünde tutulduğunda, bu uygulamanın asıl amacının ise bazı firmalara rant yaratmak ve kağıt toplayan işçileri taşeron sistemiyle çalıştırmak olduğu ifade edilmektedir.

Bu çerçevede;

- 1) Ülkemizde atık kağıt toplayıcısı sayısı kaçtır?
- 2) İstanbul, Ankara ve İzmir illerindeki atık kağıt toplayıcısı sayısı kaçtır?
- 3) İşçilerin bu uygulamadan göreceği zarar düşünülmüş müdür? Kaç işçi işini kaybedecek ve bundan kaç aile etkilenecektir?
- 4) İşini kaybedecek olan işçilerin farklı sektörlerde ve daha iyi koşullarda istihdamının sağlanmasına yönelik bir çalışma veya aldığınız önlem var mıdır?
- 5) İlgili toplama işlerinin verildiği firmalar hangileridir? İşleri alan firmalara işler hangi bedelle verilmiştir?

CEVAP:

Bilindiği üzere, sokak toplayıcıları herhangi bir kayıt sistemine dâhil olmadan atık toplayan kişilerden mütevellit olup, sokak toplayıcılarının sayılarına ilişkin basında yer alan rakamların gerçeği yansıtmadığı değerlendirilmektedir. Ülkemizde toplanan atık kâğıt verilerine göre bir analiz yapıldığında sokak toplayıcılarının sayısının ifade edilen rakamların çok çok altında olduğu bir gerçektir.

Katı atıklar içinde önemli bir yer tutan ambalaj atıklarının oluşturduğu çevresel ve görsel kirliliğin önlenmesi, atıkların kaynağında asgari seviyeye indirgenmesi ve imkanlar dahilinde bunların yeniden ekonomik değer haline getirilerek ekonomik döngüye dâhil edilmelerinin sağlanması için, Bakanlığımızca gerekli hukuki ve teknik düzenlemeleri içeren mevzuat hazırlanmış ve 2005 yılında Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği olarak uygulanmaya başlanmış, ihtiyaçlar dâhilinde de revize edilerek yürürlükteki son hali 24.08.2011 tarih ve 28035 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Anılan Yönetmelik hala yürürlükte olup, bu çerçevede yeni bir düzenleme yapılmadığı gibi, yapılacak bir düzenleme esnasında da ilgili tüm paydaşlardan konuya dair görüş ve öneriler alınmaktadır.

Yönetmelikte tanımlanan sistem içerisinde, Kanunlardan gelen yükümlülükler yanında ambalaj atıklarının kaynağa ayrı toplanması belediyelerin yükümlülüğüne yer verilmiştir. Belediyeler, sınırları dâhilinde oluşan ambalaj atıklarını toplama ve türlerine göre ayırmak üzere kendisi bir tesis kurabileceği gibi bu konuda lisanslı bir işletmeden hizmet alımına da gidebilmektedir. Sokak toplayıcılarının diğer ülkelerde de olduğu gibi bizim ülkemizde de değerlendirilebilir atıkların piyasada fiyatının artmaya başladığı dönemlerde genellikle nüfusun yoğun olduğu büyükşehirlerde faaliyet gösterdikleri görülmektedir. Sokak toplayıcılarının oluşturulmaya çalışılan mevcut sistem içerisine entegrasyonu konusunda geçmiş yıllarda da Bakanlığımız koordinasyonunda pilot çalışmalar yürütülmüştür.

Ancak, özellikle sokak toplayıcılarının sisteme dâhil olmak istememeleri, kayıtlı ve sigortalı çalışma şartlarına olumlu yaklaşmamaları sebebiyle, önemli sonuçlar alınamamıştır. Bu süreçte, Bakanlığımızca Sokak toplayıcılarını temsil eden derneklerle ve ilgili kurum/kuruluşlarla görüşmeler toplantılar yapılmıştır. Sokak toplayıcılarının genel anlamda sisteme entegrasyonu, sokak toplayıcılarının sağlıklı çalışma koşulları altında, atıkların çöple karışmadan ayrı ve temiz toplanması başlığı altında değerlendirilmektedir.

